

Analiza i agregacja danych oraz
przygotowanie wniosków celem
wyznaczenia obszaru
zdegradowanego dla Gminy Trzciel

Metodologia wyznaczania obszarów zdegradowanych

Na potrzeby procesu wyznaczenia obszarów zdegradowanych przyjęto podział terytorium gminy na 11 obszarów funkcjonalnych, są to.

Tabela 1 Granice obszarów problemowych

Numer obszaru	Przebieg administracyjny obszaru
1	Trzciel 1 - ulica Poznańska 1-10, 17 - 29, Mickiewicza, Spokojna, Zbąszyńska 1-4, 35-42, Armii Czerwonej 1-15, 58-75, Sikorskiego, Plac Zjednoczenia Narodowego, Koszykarska, Krótka, Grunwaldzka, Kościuszki 1-7, 21-28
2	Trzciel 2 - ulica Poznańska 11-16, Plac Wolności, Młyńska, Świerczewskiego, Osiedle Kolejowe, Dębowa, Łąkowa, Lipowa, Klonowa
3	Trzciel 3- ulica Kościuszki 8-16, 38-40, Władysława Jagiełły, Osiedle Jana III Sobieskiego, Weteranów, Leśna, Armii Czerwonej 17-56, Zbąszyńska 5-30, Słoneczna, Polna, Topolowa
4	Chociszewo
5	Lutol Suchy
6	Panowice, Łagowiec
7	Stary Dwór
8	Brójce
9	Siercz, Sierczynek, Żydowo
10	Rybojady, Świdrowiec
11	Jasieniec, Bieleń, Lutol Mokry, Smolniki

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy oraz konsultacji społecznych

Mając na uwadze specyfikę województwa lubuskiego i uwarunkowań występujących głównie na terenach zurbanizowanych oraz możliwości dostępu do danych statystycznych obrazujących zmiany społeczno-ekonomiczne, a także stan infrastruktury technicznej, w badaniu przyjęto następujące kryteria w poszczególnych sferach:

Społeczna

- Poziom ubóstwa,
- Poziom obciążenia demograficznego,
- Poziom aktywności społecznej,
- Poziom zagrożenia wykluczeniem społecznym,
- Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń),
- Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia.

Infrastrukturalno-gospodarcza

- Poziom aktywności gospodarczej,
- Dostępność miejsc pracy,
- Szczególnie zniszczone otoczenie.

Przestrzenno-funkcjonalna

- Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna,
- Funkcjonalność przestrzeni publicznych.

Środowiskowa

- Jakość powietrza.

Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego

Ocena sytuacji kryzysowej w badanych sferach odbywała się poprzez analizę wskaźników ilościowych, gdzie za obszary kwalifikujące się do wsparcia uznano te, dla których wartości wskaźników były gorsze niż wartości referencyjne dla gminy oraz opisów jakościowych opartych na wywiadach z mieszkańcami badanych obszarów. Przyjęta metodologia została opracowana na podstawie wskazówek zawartych w Ustawie o rewitalizacji oraz Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. W pierwszym kroku określano wartość referencyjną dla wskaźnika w odniesieniu do całej gminy, a następnie porównywano wartość wskaźnika obliczoną dla ustalonego obszaru z wartościami referencyjnymi. Dla lepszego zobrazowania wyników w niżej prezentowanych tabelach użyto kolorów, których intensywność jest skorelowana z wartością danego wskaźnika. Im użyty kolor jest ciemniejszy tym gorszy wynik analizowanego aspektu.

Po wyliczeniu wszystkich wartości następowało przyznawanie od 1 do 3 tzw. „małych” punktów dla tych obszarów, w których wartość wskaźnika wskazywała na kumulację negatywnych zjawisk. Według przyjętej metodologii obszar z najgorszym wynikiem otrzymywał 3 punkty, drugi w kolejności 2 punkty oraz trzeci 1 punkt. Pozostałe obszary nie były już punktowane. Następnie sumowano liczbę zdobytych punktów i wg tej gradacji uporządkowywano Obszary od najgorszego do najlepszego w danej sferze. W celu umożliwienia rzetelnego porównywania wyników Obszarów dla poszczególnych sfer i uniknięcia błędu uzależniającego wyniki od ilości przyjętych wskaźników ponownie każdemu obszarowi przyznano tzw. „duże” punkty, tym razem od 11 do 1 zgodnie z kolejnością wcześniej zdobytych „małych” punktów. Na koniec każdej ze sfer przyporządkowano wagę, która ma oddawać istotę analizowanych problemów w kontekście aktualnej definicji rewitalizacji. W uproszczeniu można stwierdzić, że dla autorów Programu najważniejszym elementem przy wyznaczaniu obszarów kryzysowych był człowiek i problemy społeczne, a kwestie infrastrukturalne, gospodarcze, czy środowiskowe plasowały się na dalszych miejscach. Stąd przyjęto następujący podział wag:

1. Sfera społeczna – 0,4,
2. Sfera infrastrukturalno-gospodarcza – 0,2,
3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna – 0,3,
4. Sfera środowiskowa – 0,1.

Przyporządkowane dla każdego z obszarów „duże” punkty w poszczególnych sferach były mnożone przez przyjętą wagę i dopiero ostatecznie wyliczona wartość pozwala nam rzetelnie wskazać obszary, w których występuje szczególnie nagromadzenie negatywnych zjawisk świadczących o poziomie degradacji danego obszaru pod każdym z analizowanych względów. Ostatecznie, jako obszar

zdegradowany przyjęto ten teren, dla którego wyliczona wartość przekracza o minimum 120% wartość średnią dla wszystkich obszarów. Bezsprzecznie należy przyjąć, że przekroczenie tak przyjętego poziomu świadczy o wyraźnej potrzebie pilnej interwencji i podjęciu działań zaradczych zapobiegających degradacji, których skutki w najbliższym czasie mogą stać się nieodwracalne.

Zastosowane wskaźniki w poszczególnych sferach to:

Społeczna

- Średni dochód na 1 mieszkańca w danym obszarze w PLN.,
- Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców),
- Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców),
- Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców),
- Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców,
- Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os./100 mieszkańców),
- Liczba rodzin dysfunkcyjnych (ogółem/100 mieszkańców),
- Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Asystenta rodziny (ogółem/100 mieszkańców),
- Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców),
- Liczba rodzin korzystających z mieszkań socjalnych (ogółem/100 mieszkańców),
- Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki/100 mieszkańców,
- Liczba czynów karalnych osób nieletnich – sztuki/100 mieszkańców,
- Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych (liczba os./100 mieszkańców),
- Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców),
- Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach) (liczba os./100 mieszkańców).

Infrastrukturalno-gospodarcza

- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki (ogółem/100 mieszkańców),
- Liczba ofert pracy (ogółem/100 mieszkańców),
- Liczba budynków bez wodociągów (w sztukach) oraz udział tych budynków do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %),
- Udział budynków bez dostępu do sieci gazowej (w %) do ogólnej liczby budynków na danym obszarze,
- Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %),
- Liczba budynków Ogólnie / liczba budynków wybudowanych przed r. 1989/udział tych budynków w budynkach ogółem.

Przestrzenno-funkcyjna

- Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%),
- Udział powierzchnia zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych (%),

- Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka).

Środowiskowa

- Liczba budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%),
- Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%),
- Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%),
- Powierzchnia terenów zielonych (ha).

Przyjęty w badaniu katalog wskaźników, dających możliwość przeprowadzenia analizy porównawczej obszarów, został dostosowany do specyfiki społeczności zamieszkującej gminę Trzciel oraz skonsultowany z pracownikami m.in. Urzędu Miasta i Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji Powiatowej, Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu i Urzędu Skarbowego. Podstawowym zadaniem było zebranie danych zagregowanych dla poszczególnych obszarów i ich odpowiednia interpretacja. W poprzednim rozdziale podano także źródła danych dla poszczególnych wskaźników.

Przedstawiona powyżej metodologia prowadzonej analizy wskaźnikowej pozwala określić takie przestrzenie funkcjonalne, które aktualnie są najbardziej zdegradowane. Zaniechanie podejmowania działań zaradczych na tych obszarach spowoduje ich dalszą dewastację oraz stałe obniżanie poziomu życia zamieszkujących je osób. W każdej z weryfikowanych sfer poszczególne obszary zostały zaprezentowane wg natężenia skali zjawisk kryzysowych występujących na danym terenie.

Tabela 2 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze społecznej

Sfera społeczna														
Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość referencyjna dla całej gminy	Obszary										
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Poziom ubóstwa	Średni dochód na 1 mieszkańca w danym obszarze w pln	Dane Własne/Urząd Skarbowy	1100	950	1250	1200	900	1000	1050	1050	1050	1050	1050	1050
	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej	10,06	11,50	10,50	10,50	12,50	8,50	8,50	8,50	9,50	9,50	9,50	9,50
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców)	OPS	2,47	3,31	3,37	2,10	2,96	1,70	2,59	2,69	1,90	1,90	2,50	1,90
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców)	Dane własne	53,60	58,00	45,00	45,00	62,00	55,00	55,00	55,00	55,00	55,00	55,00	55,00
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców	Dane własne	0,85	1,00	0,00	0,00	2,96	0,66	2,30	0,90	0,59	1,15	1,11	0,50

[illegible]

Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych (liczba os./100 mieszkańców)	dane własne/ Urząd Pracy	1,69	1,85	1,60	1,60	2,33	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy	6,76	7,41	6,41	6,41	9,34	6,41	6,41	6,41	6,41	6,41	6,41	6,41
	Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach) (liczba os./100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy	2,03	2,23	1,93	1,93	2,80	1,93	1,93	1,93	1,93	1,93	1,93	1,93

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z Urzędu Miasta i Gminy, Urzędu Skarbowego, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Komendy Powiatowej Policji .

W sferze społecznej za obszar kryzysowy uznano te tereny, które wykazały kumulację negatywnych zjawisk w co najmniej dziewięciu z piętnastu wykorzystanych w badaniu wskaźników (60%). Wskaźniki badano dla następujących kryteriów: Poziom ubóstwa, Poziom obciążenia demograficznego, Poziom aktywności społecznej, Poziom zagrożenia wykluczeniem społecznym, Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń), Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia. Obszary znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji to:

- Obszar nr 1,
- Obszar nr 2,
- Obszar nr 4.

Wymienione obszar wypadły najgorzej w odniesieniu do badanych cech i przyjmowały dla nich najwyższe (lub odpowiednio najniższe) wartości liczbowe w odniesieniu do całej gminy. W najtrudniejszej sytuacji pod tym względem znajduje się jednak Obszar nr 4. Potwierdzają to wartości wskaźników, w przypadku których, aż dla 8 z nich obszar ten miał wyniki gorsze niż referencyjne. Zaraz za wymienionym terenem na drugim miejscu plasował się Obszar nr 1. **Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszarem zdegradowanym o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze społecznej jest: Obszar nr 4 umiejscowiony na terenach wiejskich. Tylko w nieco lepszej sytuacji znajduje się Obszar nr 1 oraz Obszar nr 2 zlokalizowany w miejscowości Trzciel.**

Sfera infrastrukturalno-gospodarcza

Tabela 3 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze infrastrukturalno-gospodarczej

[illegible]

Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)	Dane własne	51%	0%	0%	0%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	96%	100%
Liczba budynków Ogólnie / liczba budynków wybudowanych przed r. 1989/udział tych budynków w budynkach ogółem	Dane własne	86,91%	95%	77%	81%	90%	97%	96%	93%	96%	95%	65%	69%

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z Urzędu Miasta i Gminy, Powiatowego Urzędu Pracy

W sferze infrastrukturalno-gospodarczej analizowano wskaźniki odwołujące się do ilości i jakości infrastruktury technicznej oraz poziomu rozwoju gospodarczego na danym terenie. Za obszary zdegradowane w tej sferze uznano te tereny, które wypadły najgorzej w minimum trzech spośród sześciu analizowanych wskaźników. Taka sytuacja zaistniała w Obszarze nr 5 oraz nr 6.

Podobnie trudna sytuacja została zdiagnozowana w:

- Obszarze nr 11,
- Obszarze nr 9.

Zaprezentowane zestawienie pozwala uznać, że to na Obszarze nr 5 i 6 mamy do czynienia z najtrudniejszą sytuacją dotyczącą poziomu rozwoju gospodarczego i niską jakością infrastruktury technicznej. Najbardziej niekorzystanie w tej sferze wypadły obszary zlokalizowane na terenach wiejskich. Wynika to przede wszystkim z braku dostępu do kanalizacji, gazu i wody (w niektórych miejscowościach) oraz z przestarzałą tkanką urbanistyczną (większość budynków wybudowanych przed 1989 rokiem). Natomiast mieszkańcy centrum Trzciela w dużym stopniu korzystają z tradycyjnych źródeł energii, większość budynków podłączona jest do sieci kanalizacji ściekowej oraz posiada dostęp do bieżącej wody.

Dodatkowo na niekorzyść obszarów wiejskich przemawia również stosunkowo mniej funkcjonujących przedsiębiorstw niż na obszarach silnie zurbanizowanych.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszarami zdegradowanymi o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze infrastrukturalno-gospodarczym są Obszary nr 6, nr 5 i nr 11 i 9 zlokalizowane na terenach wiejskich.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Tabela 4 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Sfera przestrzenno - funkcjonalna														
Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość dla całej gminy	Obszary										
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	Dane własne	48%	55%	50%	35%	60%	45%	55%	45%	45%	45%	45%	45%
	Udział powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych (%)	Dane własne	66%	90%	46%	79%	73%	0%	89%	83%	84%	85%	100%	0%

Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka)	Dane własne	38	6	2	3	3	4	3	3	3	5	2	3
---	---	----------------	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z Urzędu Miasta i Gminy

Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej oparta była na ocenie skali kryzysu dotyczącego dwóch wskaźników, tj.: szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna weryfikowana udziałem zaniedbanych podwórek w ilości podwórek ogółem oraz udziałem powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych oraz funkcjonalność przestrzeni publicznych (Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych). Za obszary kryzysowe uznano takie, które przyjmują jedno z najniższych wartości obydwu kryteriów. Są to:

- Obszar nr 1,
- Obszar nr 4,
- Obszar nr 6,
- Obszar nr 10.

W przypadku tej sfery mamy do czynienia ze zróżnicowaniem poziomu zagospodarowania przestrzenno-funkcjonalnego poszczególnych obszarów. W najtrudniejszej sytuacji znajduje się obszar nr 1. Wynika to z faktu, że wymieniony obszar zamieszkuje jest w dużej mierze przez osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i borykające się z problemami społecznymi.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszarem zdegradowanym o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnym jest w miejscowości Trzciel Obszar nr 1, natomiast na terenach wiejskich Obszar nr 4,6 oraz 10.

Sfera środowiskowa

Tabela 5 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze środowiskowej

Sfera środowiskowa														
Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość dla całej gminy	Obszary										
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Jakość powietrza	Udział budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%)	Dane własne	b/d	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
	Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%)	Dane własne	93,00%	97%	95%	95%	88%	90%	90%	90%	90%	90%	90%	90%
	Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%)	Dane własne	3,00%	3%	5%	4%	2%	1%	1%	0%	1%	0%	0%	0%

	Powierzchnia terenów zielonych (ha)	Dane własne	37,03	10,38	2,01	2,6	3,47	0,9	6,61	2,65	2,69	2,68	1,68	1,36
--	-------------------------------------	-------------	-------	-------	------	-----	------	-----	------	------	------	------	------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z Urzędu Miasta i Gminy

W sferze środowiskowej przyjęto kryteria bezpośrednio związane z czynnikami wpływającymi niekorzystnie na środowisko przyrodnicze badanych obszarów (Jakość powietrza, Jakość i stan terenów zielonych). Wybrano wskaźniki: Liczba budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%), Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%), Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%), Powierzchnia terenów zielonych (ha).

Uznanie danego terenu za obszar kryzysowy następowało w przypadku, gdy na badanym obszarze co najmniej dwa wskaźniki prezentowały najmniej korzystne wyniki. Taką sytuację odnotowano w następujących lokalizacjach:

- Obszar nr 10,
- Obszar nr 11.

Analizowanie tej sfery opierało się na badaniach przeprowadzonych w roku 2015, dzięki któremu możemy obserwować aktualne zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszary zdegradowane o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej to Obszar 10 oraz 11 na terenach wiejskich.

Podsumowując analizę wskaźników dla każdej ze sfer poniżej zaprezentowano liczbę punktów, jakie otrzymały Obszary w odniesieniu do poszczególnych wskaźników.

Sfera społeczna

Tabela 6 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze społecznej

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość referencyjna dla całej gminy	Obszary										
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Poziom ubóstwa	Średni dochód na 1 mieszkańca w danym obszarze w pln	Dane Własne/Urząd Skarbowy	1100	2			3	1						
	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej	10,06	2	1	1	3							
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców)	OPS	2,47	2	3		1							
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców)	Dane własne	53,60	2			3	1	1	1	1	1	1	1
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców	Dane własne	0,85		3	3								1

Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych (liczba os./100 mieszkańców)	dane własne/ Urząd Pracy	1,69	2	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1
	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy	6,76	2	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1
	Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach) (liczba os./100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy	2,03	2	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1
				18	13	7	28	5	5	7	4	7	5	5
				10	9	8	11	5	5	8	1	8	5	5

Źródło: opracowanie własne

Sfera Infrastrukturalno-gospodarcza

Tabela 7 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze infrastrukturalno-gospodarczej

[illegible]

	Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)	Dane własne	51%				3	3	3	3		3		3
	Liczba budynków Ogólnie / liczba budynków wybudowanych przed r. 1989/udział tych budynków w budynkach ogółem	Dane własne	86,91%					3	2		2			
				3	3	3	6	11	11	6	5	8	4	10
				3	3	3	7	11	11	7	5	8	4	9

Źródło: opracowanie własne

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Tabela 8 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość dla całej gminy	Obszary										
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	Dane własne	48%											
				2			3		2					

	Udział powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych (%)	Dane własne	66%	2					1				3	
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka)	Dane własne	38	3				1				2		
				7	0	0	3	1	3	0	0	2	3	0
				11	5	5	10	6	10	5	5	7	10	5

Źródło: opracowanie własne

Sfera środowiskowa

Tabela 9 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze środowiskowej

Kryterium	Wskaźnik			Obszary
-----------	----------	--	--	---------

		Źródło wskaźnika	Wartość dla całej gminy	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Jakość powietrza	Udział budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%)	Dane własne	b/d											
	Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%)	Dane własne	93,00%											
	Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%)	Dane własne	3,00%											
	Powierzchnia terenów zielonych (ha)	Dane własne	37,03											
				3	2	2	0	3	0	3	0	3	4	5
				9	5	5	3	9	3	9	3	9	10	11

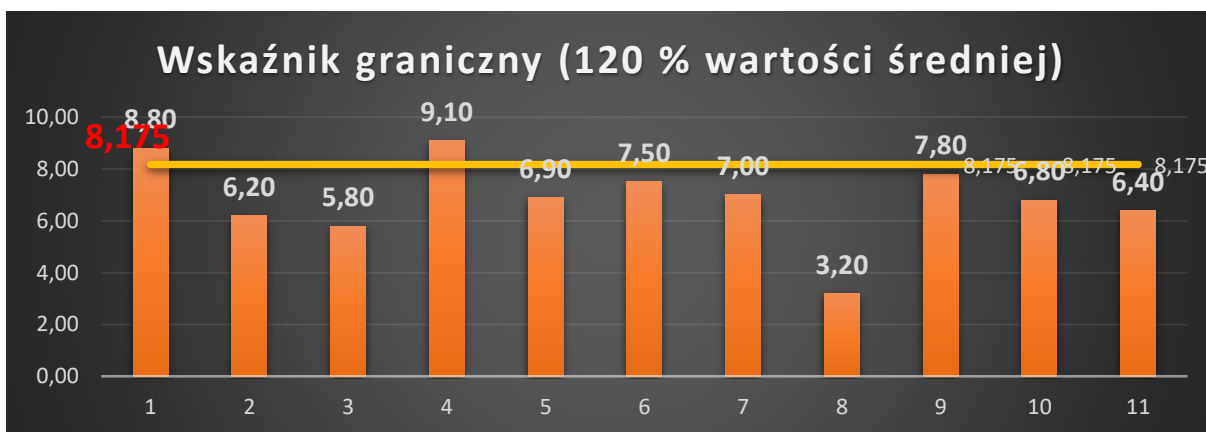
Źródło: opracowanie własne

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego nastąpiło poprzez wykonanie działań arytmetycznych, polegających na przemnożeniu otrzymanych wcześniej punktów przez wagi przyporządkowane poszczególnym sferom i zsumowaniu otrzymanych wyników. Wykonane obliczenia prezentują w sposób przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 10 Liczba punktów wyliczona dla każdego z obszarów w odniesieniu do wszystkich analizowanych sfer

Obszary											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sfera społeczna	4	3,6	3,2	4,4	2	2	3,2	0,4	3,2	2	2
Sfera infrastrukturalno-gospodarcza	0,6	0,6	0,6	1,4	2,2	2,2	1,4	1	1,6	0,8	1,8
Sfera przestrzenno-funkcyjna	3,3	1,5	1,5	3	1,8	3	1,5	1,5	2,1	3	1,5
Sfera środowiskowa	0,9	0,5	0,5	0,3	0,9	0,3	0,9	0,3	0,9	1	1,1
	8,80	6,20	5,80	9,10	6,90	7,50	7,00	3,20	7,80	6,80	6,40

Obliczenie wskaźnika granicznego służącego wyznaczeniu obszarów zdegradowanych

Obszar nr 1	8,80	☹☹☹☹☹☹☹☹
Obszar nr 2	6,20	☹☹☹☹☹☹
Obszar nr 3	5,80	☹☹☹☹☹
Obszar nr 4	9,10	☹☹☹☹☹☹☹☹☹
Obszar nr 5	6,90	☹☹☹☹☹☹

Obszar nr 6	7,50	
Obszar nr 7	7,00	
Obszar nr 8	3,20	
Obszar nr 9	7,80	
Obszar nr 10	6,80	
Obszar nr 11	6,40	

Źródło: opracowanie własne

Wśród analizowanych jednostek terytorialnych to Obszar nr 4 (Miejscowość Chociszewo) wykazał pełną koncentrację zjawisk kryzysowych. Był jedynym obszarem, dla którego jednoznacznie wykazano relatywnie największą ilość problemów oraz który osiągał w większości najgorsze wartości wskaźników w poszczególnych kryteriach. Ponadto wyliczono próg, od którego dany Obszar należy traktować, jako zdecydowanie zdegradowany. Jest to min. 120% wartości średniej obliczonej dla wszystkich obszarów. Wartość ta wynosi 9,10 punktów. Oprócz Obszaru nr 4 wartość średniej przewyższa również Obszar 1 zlokalizowany w miejscowości Trzciel (ulica Poznańska 1-10, 17 - 29, Mickiewicza, Spokojna, Zbąszyńska 1-4, 35-42, Armii Czerwonej 1-15, 58-75, Sikorskiego, Plac Zjednoczenia Narodowego, Koszykarska, Krótka, Grunwaldzka, Kościuszki 1-7, 21-28). Przeprowadzone badania w sposób niebudzący wątpliwości pozwalają określić, że w przypadku Gminy Trzciel za obszary zdegradowane należy uznać:

- Obszar 1 - Trzciel ulica Poznańska 1-10, 17 - 29, Mickiewicza, Spokojna, Zbąszyńska 1-4, 35-42, Armii Czerwonej 1-15, 58-75, Sikorskiego, Plac Zjednoczenia Narodowego, Koszykarska, Krótka, Grunwaldzka, Kościuszki 1-7, 21-28.
- Obszar 4 – miejscowość Chociszewo.